

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravitelju v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice hatv. 5. — Doležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebnih naročnin.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oglašila se plačuje od navadno vrstice, če se natisne enkrat, po 8 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Nemška omika ali ka-li?

»Slov. pevsko društvo« je imelo v nedeljo svoje občeno zborovanje, kakor mu ga je po pravilih vsako leto treba, in ob enem je priredilo tudi javno veselico v Mariboru. Lepo petje sliši vsak človek z veseljem in pevska društva se pečajo po navadi pičlo malo s politiko. Človek bi torej mislil, da tudi njih veselice niso nikomur na poti: kdor ne mara za petje ali ne mara za tako petje, on ne gre na veselico in za-nj je tako konec pravde. Drugače pri veselicah »slov. pevskega društva«. Le-te je treba napraviti v kakem večjem kraju, ker so na manjših krajih nemogoče, toda večji kraji naše dežele so mesta in še kolikor, toliko tudi nekateri trgi in le-ti se vam branijo slov. petja in slov. denarja.

To je skorej neverjetno in vendar je tako resnica. Da ostanemo pri letošnji veselici našega izbornega društva, kaj so vse »naši« Nemci počeli, da bi je ne bilo v Mariboru! Več mesecev se je že upilo po krčmah in nemških listih zoper njo, češ, da je Maribor »nemško mesto« in torej v njem ni prostora za slov. petje. Naj-huja je pri tem bila »vahtarica« v Celji in pa nemška glasila v Gradci. »Mariboržanka« se je iz kraja še držala precej mirno in mislili smo, da ostane taka do konca, ali to se ni zgodilo. »Vahtarica« je preveč upila, da je v Mariboru nemščina v nevarnosti in celo občinski zastop na Ptuji je mislil, da mora kaj storiti, da se reši nemščina v Mariboru. Zato je sklenil v javni seji odpustiti vse godce, ki imajo na Ptuji kako mestno službo, ako gredó gost v Maribor, se ve, da za dober denar.

»Mariboržanka« po tem takem ni mogla izostati in nje češki lastnik, Polde Kralik, je vsprejel v nje predale članek, ki bije prav v lice nemški omiki in mi znamo, da je prave Nemce, kolikor jih je v tem mestu, sram besedij, stoječih v tem članku. V poučenje naših bralcev pa jih postavimo le-sem v slov. glasu: »Dnes

se obhaja v ozidji našega mesta veselica, prirejena od naših narodnih nasprotnikov. Nemškim prebivalcem te nemške občine pripadel bi torej posel gospodarja, kateri svoje goste prijazno vsprejme ter jih pristrčno pozdravlja, ko so v njegovi hiši. Tega posla pa Nemci, da-si so sicer jako gostoljubni, ne morejo vsprejeti, kajti spominjajo se ljute ljubeznjivosti, s katero Slovenci vsprejemajo nemška društva v svojih selih in čustva holi in jeze grabijo pri tem njih srca. Neprošenim gostom nikar »dobro došli!«

Nemci se spominjajo, s kako neizmernim studom in zasmehovanjem Slovenci vse, kar je nemško, v svojih listih in ne samo v slovenskem, ampak tudi v nemškem jeziku grdijo in oskrunjajo; Nemci se spominjajo, kako ravno ti listi vsako nemško veselico, ki jo napravijo v svoji domačiji, s hudobnimi in zasmehljivimi opombami spremljajo; Nemci se spominjajo, da so predali teh slov. listov skorej prepolni ovadeb in sumničenja zoper Nemce. — Neprošenim gostom nikar »dobro došli!«

Nemci uvidjio namen teh, ki prirejajo slov. veselice na nemških krajih. In kakor ta gospóda osreči včeraj Celje s svojo ljubeznjivostjo in dnes Maribor s svojim obiskom, češ, da ste ti mesti slov. posest, tako bi jutri v Gradci radi peli svoje pesmi in razprostrli svoje pevske zastave, naj bi vsa Slovenija, pač le v njih domišljiji obstoječe kraljestvo, ukaje izpoznala, kako daleč sega slov. jezik. — Neprošenim gostom nikar »dobro došli!«

Kdo je pregnal mir iz teh krajev, kdo je zasejal sovraštvo in neslogo, kdo razširja brezdno med Nemci in Slovenci ter redi medsebojno ogrénjenje? Kdo drugi če ne ščubarji in šuntarji slov. pokolenja, kdo drugi, kakor neumorni oznanjevalci slov. veličasti in velikosti? Rad prizna Nемец sosedu njegovo pravico, rad mu pomore v sili in stiski, toda to mirno razmerje ni ljubo nekaterim gospodom in radi bi ga razdjali za vsako ceno. Neprestano in ne oziraje se na sredstva za to,

stiskajo po prevzetnih terjatvah in ne zaslišanih zahtevah nemštvo. Težko leži ta prevzetnost slov. ščuarjev na miroljubnih občinah naše spodnje dežele. Mera potrpežljivosti in prizanašanja je že prepolna do vrha: Nemci ne bodo in ne morejo teh naskokov od te strani dalje strpeli s hladno krvjo. — Neprošenim gostom nikakor »dobro došli!»

Tako je vsprejelo glasilo, katero ima Polde Kralik v svojih rokah, slov. pevce; več lažij in več neolike bode v malih vrstah še težko kje najti. Dobro je pri tem še samo to, da prebivalci našega mesta niso doma — v češki kraljevini. Resnica je, da se naše veselice niso, vsaj ne v izdatnem številu vdeležili, ali nihče je ni motil in kateri so se je vdeležili, ti so je bili veseli in so z nami vred polni hvale — slov. pesmi in slov. olike.

Cerkvene zadeve.

Srebrna sv. meša v Konjicah, dne 19. julija 1893.

(Dalje.)

Napočilo je veselo jutro, v sredo dne 19. julija. Bil je krasen, od Boga posebno blagoslovljen dan. Od vseh strani, tako domače, kakor sosednjih župnij, se je zbiralo verno ljudstvo, ki je bilo zvedelo, da bode ta dan v Konjicah petindvajsetletnica ali srebrna sv. meša. Že pred zoro čakali so pri cerkvenih vratih cerkvenika, ki jih ima odpreti ob veseli jutranjici. Ko so se jim vrata odprla, hitele so verne ovčice tje, kamor tako rađe hodijo se kremit in moči nabirat za duhovno vojsko — k spovednicam. Čč. gospodje spovedniki imeli so celo drago jutro dovolj opravka. Med tem služili so čč. gg. tovariši našega vlč. gospoda nadžupnika svoje srebrne sv. meše v spomin, da so ravno ta den pred petindvajstimi leti bili v mešnike posvečeni. Več sto vernikov je sprejelo ta den sv. obhajilo, ki se je darovalo posebno za naše gospode jubilate. Bog le usliši vse, ta den iz Konjic v nebesa poslane prošnje!

Slovesen vhod bil je odločen, na pol osmo uro. Pred nadžupniščem zbrala so se belo oblečena dekleta »križevske družbe« z družbenim križem na čelu, za njimi belo oblečene šolarice s prekrasnimi šopki za čč. goste. Vseh družic je bilo do 120, a vernega ljudstva brez števila. Prihiteli so med tem tudi sosednji veleč. gospodje gosti: J. Žičkar, župnik Vitanjski, J. Bezenšek, župnik Čadramski, M. Karba, župnik Žreški, A. Slatinšek, župnik Šentjungski in V. Tamše, župnik Prihovski. Zdaj stopi iz krdela belo oblečenih devic vrla Lipakova Ančka, da pozdravi v imenu »križevske družbe« zbrane gospode in se jim zahvali, da so si ravno Konjice izbrali, da obhajajo tukaj svoje srebrne sv. meše. Omenila je pridna govornica, da ostane ta den nepozabljiv vsem Konjičanom, posebno pa »križevski družbi«, katere naj bi se blagovolili še gospodje jubilitni spominjati v svojih molitvah. Za prisrčen pozdrav so se zahvalili preč. g. kanonik Bohine, kateremu je bila Ana Napotnik poklonila prvi šopek. Nato je pozdravila marljiva učenka v imenu šolarjev došle gospode, želeč jim, da jih ljubi Bog ohrani še 25 in več let, vabeč jih, da pridejo obhajati tudi svoje zlate sv. meše v Konjice; ona je podala svoj šopek preč. g. kanoniku dru. Križaniču. Zdaj pa se še oglasi drobna nežna deklica, ki je bila našega premil. knezoškofa na den blagoslovljenja nove »križevske kapele« tako neprestrašeno nagovorila. Ta je izročila svoj šopek vlč. g. nadžupniku, želeč, da,

kakor so jih spremljala belo oblečena dekleta pred 25 leti k prvi sv. meši, da bi jih blizo tako vse spremljale še čez 25 let ob petdesetletnici k zlati sv. meši, sklenivši: »Enkrat pa po dolgem, zaslug polnem življenju, naj Vas ravno tako, kakor me zdaj v cerkvo, spremijo nebeski angelji v sveta nebesa, k pastirju vseh pastirjev, k Jezusu Kristusu«. Marsikateremu navzočih je pri teh besedah, ki so prišle iz ust celo nedolžnega otroka, zaigrala svetla solza v očesih. Bog daj, da se njena voščila izpolnijo! (Dalje prih.)

Svečanosti pri Sv. Lovrencu na Dravskem polju.

V naši vladikovini ne bode gotovo fare, v kateri bi se tekom enega leta vršile tako znamenite slovesnosti, kakor so se ravno v Šentlovrenski. Koncem majnika je bil tukaj sv. misijon, kateri so vodili čč. oo. lazaristi gg. Mazur, Kovalik in Kitak. Dne 27. julija pa je bila le redka slovesnost dan danes, namreč zlata sv. maša, katero so darovali čast. gospod župnik Frančišek Rath. Mnogo se je zbralo čč. gg. duhovnikov od daleč, kakor velečastiti gospod častni kanonik in dekan iz Hoč, M. Stranjsak, častni kanonik in dekan Bistriški, vlč. gosp. Hajšek, dr. L. Gregorec iz Nove cerkve, dr. J. Mlakar, tukajšnji rojak iz Maribora, g. župnik iz Žavca, M. Koren itd. itd., da sosedov ne omenjam. Že na večer pred slovesnim dnevom bilo je vse praznično pri Sv. Lovrencu. Skoro vse hiše, kakor tudi cerkev in šola so bile okrašene s slovenskimi, cesarskimi in deželnimi prapori. Hvale vredno je to. Tu so očito Lovrenčani pokazali, da so Slovenci, ker vsak se je čudil tolikim slovenskim praporom in da so tudi pravi katoličani, ker so tako počastili svojega dušnega pastirja. Na sam slovesni dan pa se je kar trlo ljudstva. V slovesnem sprevodu od mnogo belo oblečenih deklet, spremljani in od duhovnih bratov iz farovža v cerkev, kjer je bila pridiga. Govorili so vlč. g. kanonik dr. L. Gregorec. Iz krasnega, temeljitega govora omenim samo to, da je zlatomašnik mnogo storil za cerkev in kakor pesnik pravi:

»V Framu cerkev sveti Ani
Njihov trud postavil je,
Z Bogom lelo se, župljani,
Misijon vas spravil je;
V cerkvi, šoli, spovednici
Je njih dela mnogi sled,
Kvišku vabijo njih klovi
Štiri družbe, tretji red.

Ne bom našteval vsega, ker je tako znano. Po zahvalni pesmi spregovorijo še č. g. župnik Fr. Rath sami ter v lepi besedi razložijo ljudem pomen tiste palice, katero imajo zlatomašniki. Zares pomenljiva je palica zlatomašnika!

Kakor je pa bila vzpodbudljiva cerkvena slovesnost, pri kateri je sila mnogo župljanov, kakor tudi sorodnikov g. zlatomašnika pristopilo k mizi Gospodovi, tako zanimljiva je bila tudi potem veselica! Da, veselica je bila v pravem pomenu besede zlata maša gosp. župnika. Tam pa inamo zahvaliti g. zlatomašnika za izvrstno postrežbo in pa da so tako izvrstnega nazdravičarja si izbrali, namreč Cirkovškega gospoda kaplana Fr. Korošca. Nikakor ne smem zamolčati tudi izvrstne godbe šestih Serajnikov, katero so nam preskrbeli iz prijaznosti ti za vse dobro vneti in navdušeni večaki na goslih in drugih godalih. V cerkvi pa so peli čč. gg. kapelani. Zares, to je bil »dan, kateri je napravil Gospod«. Napivalo se je, da je bilo veselje in tudi pri tem se nabralo za družbo sv. Cirila in Metoda, kakor tudi za domačo knjižnico šolsko precejšnja svota denarja. Gospodu zlatomašniku želeč najboljšo zdravje in še mnogo let — pristopim k tretji slovesnosti k primiciji ali novi maši.